

«Евразийский национальный
университет имени Л.Н.Гумилева»
Экономический факультет
Кафедра учет и анализа

ФГАОУ ВО «Российский
университет дружбы народов»
Экономический факультет
Кафедра бухгалтерского учета,
аудита и статистики

**«МЕЖДУНАРОДНЫЕ СТАНДАРТЫ УЧЕТА И АУДИТА:
КЛЮЧЕВЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ И НЮАНСЫ ПЕРЕХОДА В
УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ»**

**Сборник On-line Международной научно-практической
конференции 21 февраля 2025 года**

УДК 657(47+57)
ББК 65.053
П78

Рекомендовано к печати Ученым советом
Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева

Рецензент – PhD, доцент *Каршалова А.Д.*

Научные редакторы:

заведующая кафедрой учета и анализа ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, кандидат
экономических наук, ассоциированный профессор *Г.Д.Аманова*
PhD, и.о.доцент ЕНУ им. Л.Н.Гумилева, Жолаева М.А.
заведующая кафедрой бухгалтерского учета, аудита и статистики РУДН, кандидат
экономических наук, доцент *Л.Н.Сорокина*

**П78 «Международные стандарты учета и аудита:
практика применения в условиях цифровой экономики»:** сборник статей
Международной научно-практической конференции. Астана, ЕНУ им
Л.Н.Гумилева, 2025. – 304 с.

ISBN 978 601 337 121 4

Сборник статей научно-исследовательских работ студентов, магистрантов,
докторантов, профессорско-преподавательского состава по итогам Международной
научно-практической конференции 21 февраля 2025 г.

Предназначен для широкого круга читателей.

Электронная версия материалов сборника размещается на сайте www.enu.kz

*Сборник научных статей участников конференции подготовлен по материалам,
представленным в электронном виде. Ответственность за содержание материалов
несут авторы статей.*

© Коллектив авторов, 2025
© ЕНУ имени Л.Н.Гумилева, 2025
© РУДН, 2025

ISBN 978 601 337 121 4

СОДЕРЖАНИЕ

Абдула-Заде Георгий Заурови., Петровская М.В. Новые аспекты налоговой среды 2025	6
Абдулина Мадина Ельнуровна Теория и практика применения ISSAI в системе Государственного аудита Республики Казахстан	10
Кумехов К.К., Шахарова А.Е., Абдулина М.Е. Теория и практика применения ISSAI в системе Государственного аудита Республики Казахстан	13
Айболатова Аяжан Айболатовна., Садуакасова Кунсулу Жилкайдаровна. Интеграция корпоративного учета и анализа в процесс мониторинга и аудита госзакупок в Казахстане: вызовы и перспективы	16
Алайи Кибанду., Ольга Николаевна Протасова. Бухгалтерский учёт и аудит финансовых результатов в условиях цифровой трансформации	19
Алтынбек Айгерим Бакыткызы., Жаксыбеков Алишер Алматович. Новые направления в национальных стандартах учета и аудита в свете поддержке бизнеса в связи с пандемией	23
Антонов Даниил Евгеньевич, Влияние цифровой экономики на развитие методов бухгалтерского учёта	27
Асадилобеков Руслан Шодмонбекович., Мартынович Светлана Николаевна. Противодействие корпоротивной коррупции	30
Афонин С.Д, Абуева М.М. Востребованность профессии бухгалтера и аудиторов эпоху цифровизации	35
Ахмад Заки. Китайские инвестиции как ключевой фактор поддержки и развития российской экономики в условиях санкций Запада	38
Әнел-Ханым Сабитова., Садуакасова Кунсулу Жилкайдаровна. Инструменты системы внутреннего контроля предприятий нефтедобывающей отрасли	42
Абуева Милана Магомед-Салиевна., Батжаргал Батцэцэг. Роль комплаенса и корпоративных расследований в противодействии корпоративным преступлениям	47
Балкунов Юрий Викторович, Петровская Мария Владимировна., Проблемы развития управленческого анализа в Российской Федерации	50
Бекмырзаев Алтынбек. Финансовые результаты деятельности организации и оценка эффективности их использования	57
Брук Юлия Михайловна. Налоговая реформа 2025 г. Не забываем «старые» налоговые льготы	60
Ван Линьжуй Тренды международного налогообложения и валютного контроля	64
Ветрова Алина Дмитриевна, Дуброва Марина Викторовна. Финансирование национального проекта «туризм и индустрия гостеприимства» за счет средств федерального бюджета	66
Волдохина Елизавета Александровна Концепция качества аудита: управление ключевыми элементами	70
Глушанков Кирилл Владимирович., Сорокина Лариса Николаевна. Капитализация затрат как способ завышения экономических результатов	75
Громова Ксения Алексеевна., Кумехов Константин Колумбиевич. Цифровизация, как предпосылка формирования новых учетных систем	78
Дикомбаева Каныкей Болотовна Пути эффективности использования собственного капитала	83
Егорова Валерия., Кошурко Владимир., Мартынович Светлана Николаевна. Появление ИИ в национальных стандартах учета и аудита в свете поддержки бизнеса	88
Журкин Даниил Владиславович. Интеграция искусственного интеллекта в аудит	92
Жолаева М.А. Развитие устойчивого развития в бухгалтерском учете - когнитивный	96

и концептуальный подходы	
Захарова Елизавета Юрьевна., Терентьева Татьяна Олеговна. Российские и международные стандарты учета издательской деятельности	101
Искакова Айгуль Болатбековна. Риск-ориентированный подход в системе управления охраной труда на предприятиях	106
Каирканова Зульфия Раисовна., Аманова Г. Data-mining и перспективы применения в аудите: вызовы и преимущества	109
Какен Алуа Азаткызы. Редомициляция компаний в международной практике: деофшоризация и декларирование зарубежных активов	115
Котов Егор Александрович оценка эффективности использования оборотных активов ОАО «РЖД»	119
Кыдырбек Айида Ердоскызы., Садуакасова Кунсулу Жилкайдаровна. Современные цифровые инструменты для повышения качества аудита и выявления мошенничества: кейсы из Казахстана	122
Лай Тху Фыонг. Внедрение МСФО во Вьетнаме: анализ текущей ситуации	128
Маркарян Рубен Мкртичович. Развитие производства вина в Грузии: состояние, проблемы, перспективы	132
Мендыгалиева К.К. ., Сорокина Л.Н. Большие данные во внутреннем контроле. Опыт и практические рекомендации	137
Менешова Айгерим Кадирбековна. Роль внутреннего аудита в предотвращении финансовых потерь компании	141
Мұратқызы Ә., Аманова Г.Д. Эволюция международных стандартов учета и аудита в цифровой экономике: конвергенция, риск-ориентированный подход, комплаенс-анализ и роль консолидированной отчетности	144
Владимир Викторович Набатчиков. ГИС-технологии на стыке рисков и возможностей: комплаенс, безопасность и инвестиции в эпоху данных	151
Омукеева Айдай. Анализ эффективности использования нематериальных активов	154
Першина Александра Денисовна., Сидоренко Евгения Олеговна., Неспанова Ирина Викторовна. Внутренний аудит: как достигать результатов и соблюдать баланс интересов	156
Петрунин Дмитрий Александрович Совершенствование прямого метода оценки налогового потенциала региона.	159
Петялина Анна Валентиновна. Типовые схемы и методы мошенничества	162
Потехина Елена Витальевна. Некоторые подходы к оценке инвестиционной привлекательности города Москвы	165
Рамазанова Аружан Куанышовна., Абуева Милана Магомед-Салиевна Манипуляции с финансовой отчетностью	169
Рыбалко Галина Николаевна, Дуброва Марина Викторовна. Развитие внутреннего туризма при реализации национальной цели «устойчивая и динамичная экономика»	172
Рысбек кызы Алия. Анализ эффективности использования основных средств	176
Адилбай Улпан., Сансызбай Аруна., Сағынбаева Алина., Сейтканова Саяна., Шынтас Гулсая. Тренды международного налогообложения и валютного контроля	179
Сериккали Сабит. Достижение высокого уровня прибыльности в амбидекстрии управленческого учета	183
Темфак Джиоги Ален., Петровская Мария Владимировна. Инвестиционная привлекательность компании Камеруна	190
Шамшетов Ербол Бахадурулы., Рыскелдиева Дильназ Талғатбекқызы. Риск ориентированный подход в аудите	193
Шапакова Роза. Оценка платежеспособности предприятия и способы ее обеспечения	196
Magzumova Ayaulym Kazhibekovna., Shakirova Moldir Bolatovna., Abdullina Medina Erzhanovna. Tax exemptions and incentives in developed countries	199

Amankossova Danagul., Nurkasheva N. S. Innovative approaches to financial stability analysis: the role of artificial intelligence, big data and blockchain in modern conditions	203
Bekenova Adiya Kairatova. Automation of accounting	209
Oryntay Aidana Kairatbekkyzy, Pirim Amina Ayankyzy, Sukhankulov Arman Karimovich. Identifying and mitigating fraud risks to improve business integrity and investment attractiveness	214
Popov Georgii Evgenievich. Assessment of investment attractiveness of seaside districts of the Kaliningrad Oblast	219
Hakimova Malika Rahim qizi., Ochilov Ilyos Keldiyorovich. Improving cost accounting and product costing	223
Айсаева Үміт Орысбайқызы., Кайранбеков Бауржан Окташевич Коммерциялық емес ұйымдардағы гранттарды есепке алу: тәуекелдер және оларды басқару	227
Ахибова Айнұр Кинабекқызы., Садуакасова Кунсулу Жилкайдаровна. Қазақстандағы сауда ұйымдарының экспорттық-импорттық операцияларын автоматтандырудың тиімділігі	232
Алшынова Шұғыла Нұрболқызы., Кажмухаметова А.А.Қаржылық есептіліктің халықаралық стандартына сәйкес бірлескен кәсіпкерліктің ерекшеліктері	236
Жанат Жанерке Мұратқызы., Кажмухаметова А.А. 16 (IFRS) Қаржылық есептіліктің халықаралық стандартына сәйкес жалдау есебінің ерекшеліктері	241
Ибраева Анель Батырбекқызы., Акимова Бибигуль Жармухаметовна. Қазақстан Республикасындағы бюджеттік мекемелерді қаржыландыру: күйі мен мәселелері	245
Куанышова Асем Жаксыбаевна., Кайранбеков Бауржан Окташевич. Ішкі бақылау жүйесі және оның ұйымның басқару үрдісіне енгізу қажеттілігі	251
Нұржан Лейла Нұртілеуқызы., Кайранбеков Бауржан Окташевич. Кәсіпорынның тәуекелдерді басқару жүйесіндегі басқарушылық талдау	256
Орынбасар Шұға Нұрғалиқызы. Бағамдық айырмашылықтардың бухгалтерлік есептегі ролі	262
Рамазанова Мадина Алтынбековна., Садуакасова Кунсулу Жылкайдаровна Агротехсервис компанияларында Direct costing жүйесінде шығындарды есепке алу	267
Сарман Айнұр Болысбайқызы., Кайранбеков Бауржан Окташевич. Цифрлық экономика дәуіріндегі қаржылық және басқарушылық есептің өзара байланысы	275
Сұлтанова Балнұр Абылайқызы, Садуакасова К.Ж.Көтерме саудада тауарлардың түсуін және өткізілуін есепке алуды ұйымдастыру	281
Тілеухан Гүлзат Серікханқызы. Кірістер мен шығыстарды сызықтық емес бюджеттеу	286
Узбаканова Шынар Берикхановна. Өнеркәсіптік экологиялық инновациялар кәсіпорындар жетістік факторы ретінде қоғамның теңгерімді дамуы	291
Хабибулла Нұрилла Тұрланқызы. Импорттық тауарлардың өзіндік құнын есепке алу әдістемесі	296
Айболатова Аяжан Айболатовна.,Садуакасова Кунсулу Жилкайдаровна. Цифровизация государственной системы закупок: путь к устойчивому и экологически безопасному развитию в Казахстане	300
Parmanova Faina.. Nurkasheva N. S.Accounts payable of the organization in conditions of instability of the economy methodological foundations of management and analysis	304

ӨНЕРКӘСІПТІК ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ИННОВАЦИЯЛАР КӘСІПОРЫНДАР ЖЕТІСТІК ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ ҚОҒАМНЫҢ ТЕҢГЕРІМДІ ДАМУЫ

Узбаканова Шынар Берикхановна

Докторант 1-го курса, специальности «Учет и аудит»
Евразийский Национальный Университет им.Л.Н.Гумилева
Казахстан

Андапна. Бұл мақала тұрақты дамудың жаңа моделіне көшудің стратегиялық алғышарты ретінде экологиялық инновацияларды зерттеуге арналған. Осы мақсатта "экологиялық инновация" ұғымының мәнін зерттеуге талдау жасалды. Қазіргі заманның экологиялық-экономикалық проблемаларын шешу мақсатында экологиялық инновацияларды енгізу қажеттілігі негізделген. Экологиялық инновациялық тауарлардың перспективалы нарықтары бөлінді. Қоғамның теңгерімді (тұрақты) дамуын қамтамасыз ету әдістерінің бірі экологиялық инновацияларды енгізу болып табылады деген тұжырым жасалды. Экологиялық жасауымыз бизнес жолына көшу үшін неғұрлым таза өндіріс стратегиясын енгізу кезеңдері ұсынылады.

Негізгі сөздер: Негізгі сөздер: инновациялар, қоғам, экологиялық технологиялар, даму, жаңартпашылықтар, экологиялық инновациялар, таза өндіріс.

INDUSTRIAL ENVIRONMENTAL INNOVATION ENTERPRISES AS A SUCCESS FACTOR BALANCED DEVELOPMENT OF SOCIETY

Uzbekanova Shynar Berikkhanovna

Doctoral student 1-Go course, specialty "study and audit"
Eurasian National University im.L. N. Gumileva
Kazakhstan

Andatpa: this article is devoted to the study of environmental innovation as a strategic prerequisite for the transition to a new model of sustainable development. To this end, an analysis of the study of the essence of the concept of "environmental innovation" was carried out. The need to introduce environmental innovations in order to solve the environmental and economic problems of our time is justified. Promising markets for environmentally innovative goods have been allocated. It was concluded that one of the methods of ensuring the balanced (sustainable) development of society is the introduction of environmental innovations. For the transition to an environmentally responsible business path, the stages of implementing a cleaner production strategy are proposed.

Key words: key words: innovation, society, environmental technology, development, development

Бүгінгі таңда елдің әртүрлі аймақтарындағы халықтың өмір сүру сапасы көбінесе қоршаған ортаның жағдайына байланысты екендігі айқын бола бастады. Демек, қоршаған орта сапасының жай-күйін басқару жанама түрде адамның өмір сүру сапасын басқаруға да әкеп соғады. Мұндай жағдайларда сапа менеджменті жүйелері мен экологиялық менеджмент жүйелерін енгізу біртіндеп экономикалық тұрғыдан тиімді бола бастайды.

Соңғы онжылдықтарда қоғам мен тіршілік ету ортасы арасындағы қарым-қатынас күшейіп, Жаһандық экологиялық апатқа нақты қауіп төндірді. Жаһандық және жергілікті экологиялық дағдарыстардың алдын алу үшін дамудың техногендік түрін тұрақты түрге өзгерту қажет. Дамудың бұл түрі қоғамның заманауи қажеттіліктерін қанағаттандыруға мүмкіндік береді, бірақ болашақ ұрпақтың өз қажеттіліктерін қанағаттандыру қабілетіне нұқсан келтірмейді [1, 45 бет].

Көптеген даулы мәселелерді ескермей, тұрақты даму Тұжырымдамасы экономикалық ғылымда да, халықаралық тәжірибеде де кеңінен танылды. Тұрақты экологиялық қауіпсіз дамуға көшу контекстіндегі өзгерістердің маңызды аспектісі экологиялық таза тауарлар мен қызметтердің отандық нарығын дамыту және кеңейту үшін экологиялық инновацияларды енгізу болып табылады.

Экологиялық тауарларды өндіру және сату және бәсекеге қабілеттілік негізінен халықтың пікіріне байланысты. "Эколайн" АНО, Дүниежүзілік жабайы табиғат қоры, экологтар гильдиясы, Гринпис, жасыл крест, Жасыл майдан, Табиғатты қорғау қоғамы және т.б. сияқты қоғамдық ұйымдар белгілі.

Бүгінде халықаралық нарыққа шыға отырып, әрбір өнеркәсіптік кәсіпорын өз өндірісінің және өз өнімдерінің экологиялық қауіпсіздігін көрсетуге ұмтылады. Осы мақсатта ұйымдар әртүрлі акциялар, демеушілік, Пресс-релиздер мен өз қызметі туралы ақпараттық материалдар шығару, ашық есеп беру, баспасөз конференциялары, презентациялар және т. б. арқылы өздерінің экоимиджін қалыптастырады.

Экологиялық тауарлар нарығындағы сұраныс пен өзгерістерге жеке кәсіпорындар неғұрлым сезімтал және белсенді жауап беретінін ескеру қажет, өйткені олар өздерінің экономикалық жағдайына дербес жауап береді [2, 33 бет].

Алайда, кез-келген кәсіпорын үшін қызмет тиімділігінің маңызды факторларының бірі экономикалық көрсеткіштердің жоғарылауы немесе кем дегенде олардың тұрақты жағдайы болып қала беретінін ұмытпауымыз керек, бұл тек теңгерімді дамумен мүмкін болады.

Демек, жеке кәсіпорындардың да, жалпы қоғамның да тұрақты, экологиялық таза және теңгерімді дамуы арасында байланыс бар.

Зерттеулер қоғамның теңгерімді дамуының жаңа неғұрлым тиімді және жетілдірілген модельдерін іздеу мақсатында жүргізіледі, бұл қоршаған ортаға жүктемені азайтуға мүмкіндік береді және кәсіпорындардың экономикалық әл-ауқатының да, тұтастай алғанда бүкіл қоғамның тұрақты дамуының да көрсеткіштерін жақсартуға ықпал етеді.

"Экоинновация" термині қазіргі ғылыми әдебиеттерде салыстырмалы түрде жақында қолданылады. Экологиялық инновациялардың мәнін зерттеуді көптеген отандық және шетелдік ғалымдар мен ғалымдар жүргізді, мысалы к. Фаслер, П. Джеймс, А. Рейд, М. Миджински, Р.Кемп, Т. Фоксон, о. Прокопенко, Н. Андреева, Е. Мартынюк, Д. Черванев, Л. Нейкова, и. Афонин және басқалар [3, 78 бет].

Алайда, бүгінде ғалымдар эко-инновация ұғымының мәніне қатысты жалғыз және біржақты ойды тұжырымдаған жоқ, өйткені оны әрі қарай зерттеу және жетілдіру қажет.

Жалпы әлемдік нарыққа келетін болсақ, мұнда экологиялық технологиялар сегменті жылына шамамен 1000 миллиард еуроны құрайды және бүгінде әлемдік экономиканы дамытудың маңызды факторы болып табылады. Бұл сегменттің 45 % - энерг энергия үнемдеу саласындағы технологиялық шешімдер алады. Экологиялық технологиялар нарығы сегментінің экономикалық өсуі жылына шамамен 5,4 % құрайды және сарапшылардың бағалауы бойынша 2020 жылға дейін жылына 2200 миллиард еуроға жетеді.

Жалпы әлемдік тенденцияларға сүйене отырып, экологиялық инновациялық тауарлардың келесі перспективалы нарықтарын бөліп көрсетуге болады:

- энергияны өндіру және жинақтау;
- энергияны үнемдеу;
- шикізат пен материалдарды үнемді пайдалану;
- көліктің экологиялық тазалығы;
- су ресурстарын ұтымды пайдалану;
- биопластмассалар мен полимерлер;
- қалдықсыз және аз қалдықты технологияларды қолдану;
- күнді салқындату.

Экологиялық инновацияларды енгізу ғылыми-техникалық прогреспен байланысты, бұл қоғамда өндірісті ұйымдастырудың сапалы жақсаруына әкеледі және мыналарды қамтамасыз етеді.

Қазіргі уақыттың ерекшеліктерін және халық өмірінің жаһандану тенденцияларын ескере отырып, либералды-нарықтық экономикаға өтпелі кезеңнің заманауи ерекшеліктеріне және халықаралық құрылымдарға енуге бағдарланатын Экономикалық даму жолдарын іздеумен айналысу қажет.

Табиғи ресурстардың сарқылу проблемалары және барлық экологиялық-экономикалық процестердің өзара байланысы қоғамның теңгерімді даму әдістерін

іздеудің маңызды себебі болды. Теңгерімді даму Өндіргіш күштерді үйлестіру, табиғи ортаны сақтау және кезең-кезеңімен қалпына келтіру жағдайында қоғамның барлық мүшелерінің қажетті қажеттіліктерін қанағаттандыруды қамтамасыз ету, оның әлеуеті мен барлық ұрпақтың адам қажеттіліктері арасындағы тепе-теңдік үшін мүмкіндіктер жасау процесін көздейді. Яғни, бұл қазіргі ұрпақтың қажеттіліктерін қанағаттандыру болашақ ұрпақтың өз қажеттіліктерін қанағаттандыру мүмкіндігіне қауіп төндірмеуі керек.

Демек, жоғарыда айтылғандардың негізінде қоғамның теңгерімді дамуын қамтамасыз ету әдістерінің бірі экологиялық инновацияларды енгізу болып табылады деген қорытынды жасауға болады.

Осындай тәсілмен адам өмірінің барлық салаларын экологияландыру экологиялық инновацияларды, оның ішінде өнеркәсіптік кәсіпорындарда экологиялық инновацияларды енгізумен жүргізілуі тиіс. Бұл тәсіл қоғам мен бизнестің теңгерімді дамуын біріктіреді.

Экономикалық практикаға енгізілетін инновациялар-бұл ғылыми жетістіктерді өндіріске айналдыру процесі, бұл кәсіпкерлік субъектілерінің бәсекеге қабілеттілігін арттырады.

Бүгінгі таңда менеджерлердің басқару шешімдерін қабылдауы барлық салалардағы жаңа жетістіктерді ескере отырып жүзеге асырылады. Сондықтан экологиялық инновациялар, әсіресе бизнестің экологиялық жауапкершілігіне бағытталған кәсіпорындар үшін өте маңызды рөл атқарады.

Жоғары экономикалық және экологиялық көрсеткіштерді алу үшін экологиялық жауапты бизнес жолымен жүретін кәсіпорындарға экологиялық таза өндіріс (БЖТ) стратегиясын қолдану ұсынылады.

Бұл стратегия алғаш рет 1980 жылдары АҚШ-та пайда болды. Оның басты міндеті- белгілі бір кәсіпорынның қоршаған ортаның ластануын азайту үшін кешенді шаралар құру. Бұл ретте зиянды әсердің азаюы біржолғы Жергілікті іс-шаралар түрінде емес, өндірілетін өнімнің бүкіл өмірлік циклі бойы жүргізілуі тиіс. Бұл зиянды шығарындыларды азайту мақсатында, сондай-ақ табиғи ресурстарды неғұрлым тиімді пайдалану шартымен бүкіл өндірісті тұрақты кезең-кезеңімен қайта жарактандыру жағдайында ғана мүмкін болады [9].

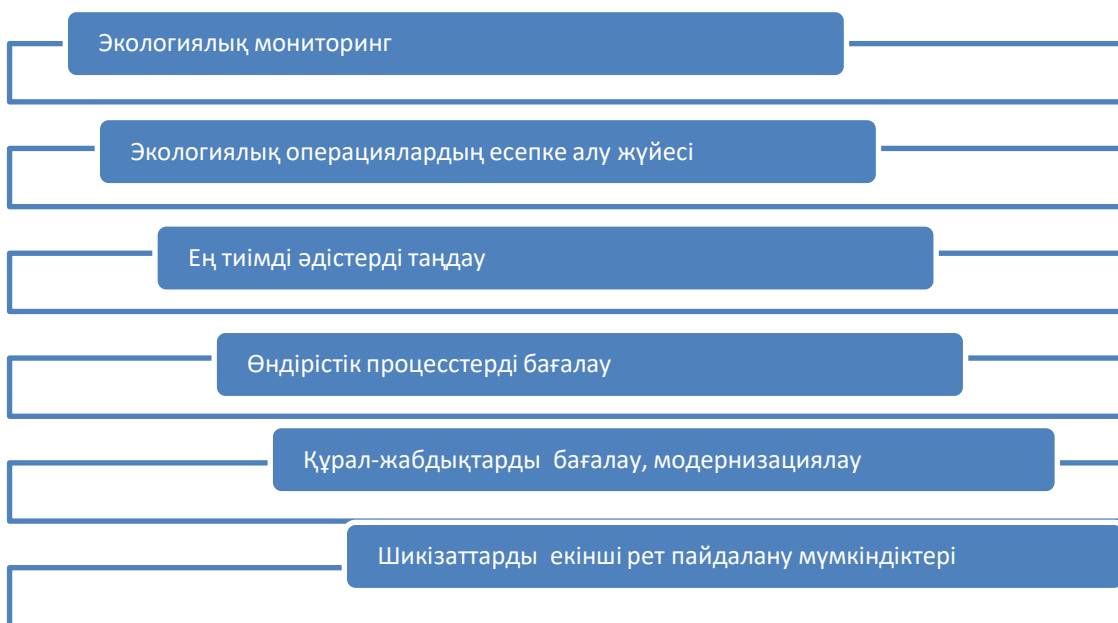
Бірінші кезең экологиялық мониторинг жүргізуді көздейді. Өздеріңіз білетіндей, кез-келген экологиялық стратегия кәсіпорынның жалпы даму стратегиясының бөлігі болып табылады. Сондықтан, бірінші кезеңде БЖТ стратегиясын таңдау туралы шешім қабылдаған кезде кәсіпорынның жалпы жағдайын оның экономикалық жағдайы тұрғысынан да, қоршаған ортаға әсері тұрғысынан да бағалау қажет. Экологиялық мониторинг аса күрделі проблемаларды анықтауға, оларды түзету мүмкіндігін бағалауға мүмкіндік береді[4, 68 бет].

Екінші кезең материалдық ағындарды есепке алуға, улы материалдардың болуын анықтауға, шикізат пен қалдықтарды сақтау орындары мен тәсілдерін анықтауға және т. б. мүмкіндік береді.

Бұл кезең сонымен қатар сыртқы факторларды ескере отырып, кәсіпорынның шығарындыларының (шығарындыларының) қоршаған орта жағдайына ықтимал әсерін бағалауды қамтуы мүмкін.

Кәсіпорында экологиялық инновацияларды енгізу үшін оларды инвестициялау маңызды, өйткені кәсіпорындарда оларды жүзеге асыру үшін қолда бар қаражат жиі жетіспейді.

Осыған байланысты БЖТ Стратегиясын кезең-кезеңімен енгізу ұсынылады. Ұсынылған кезеңдер суретте көрсетілген.

Сызба 1 Эко- инновацияларды тиімді еңгізу сатылары

Неғұрлым толық талдау үшін осы салада қолданылатын технологиялар бойынша ел ішінде де, одан тыс жерлерде де зерттеу жүргізу ұсынылады.

Төртінші кезеңде пайдаланылатын шикізатты оны оңтайландыру, уыттылығы аз және экологиялық таза шикізатқа ауыстыру мүмкіндігі тұрғысынан бағалау ұсынылады.

Бесінші кезең бұрын жүргізілген зерттеулер негізінде пайдаланылатын жабдықтың жай-күйін бағалауды және мүмкіндігінше қалдықтары аз экологиялық таза шикізатты пайдалануға мүмкіндік беретін ең жақсы қолжетімді технологияларға көшу мақсатында оны жаңғыртуды немесе ауыстыруды көздейді.

Алтыншы кезең тікелей рециркуляцияның айналым жүйелерін енгізуді, шикізатты қайта өңдеуді және т. б. қамтиды.

БЖТ-ның ұсынылған кезеңдік стратегиясын енгізу кәсіпорын шығындарын азайтуға, технологиялық процестердің тиімділігін арттыруға, экологиялық көрсеткіштерді жақсартуға және кәсіпорын рейтингін арттыруға мүмкіндік береді.

Осылайша, кәсіпорындардың инновациялық экологиялық қауіпсіз және экономикалық негізделген технологияларды қолдануы өндірістің тиімділігі мен тиімділігін біртіндеп арттыруға ықпал етеді. Кәсіпорындағы экологиялық бағдарланған жоғары тиімді экологиялық менеджмент жүйесі кәсіпорынның да, жалпы қоғамның да теңгерімді дамуын қалыптастыруды қамтамасыз етеді.

Экологиялық өнімдердің отандық нарығын дамытудың әлемдік үрдістері мен жай-күйі Қазақстан үшін экологиялық инновацияларды көтермелейтін және экологиялық инновацияларға сұранысты қалыптастыруды және ресурстық экологиялық салаға инновациялық инвестициялардан қайтарымды арттыруды қамтамасыз ететін ұйымдық-экономикалық жүйені құру басым міндет болып табылатыны туралы жалпылама қорытынды жасауға мүмкіндік береді.

Инвестициялық және ақпараттық ағындардың таралуына ықпал ететін, қаржылық және зияткерлік ресурстарды біріктіретін ғылым, экологиялық технологиялар, тауарлар мен қызметтер саласында корпоративтік экоменеджмент жүйесін құру қаже

Әдебиеттер тізімі

1. Мерғалиева Л.И., Примбетова С.Ч. Устойчивые инновации и регулирование: экосистема децентрализованных и централизованных финансов. *Economy: strategy and practice*. 2024;19(4):20-37. <https://doi.org/10.51176/1997-9967-2024-4-20-37>
2. Экономическое обоснование эффективности эко-инноваций, ЮНЕП 2014 г., URL: <https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/10613> [Ekonomicheskoe obosnovanie effektivnosti eko-innovacij, YUNEP 2014 g., URL: <https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/10613>]
3. Инновационная политика в поддержку «зеленых» технологий ООН Нью-Йорк и Женева, 2013 год URL: https://www.unece.org/fileadmin/DAM/ceci/publications/GreenTechnology/ECE_CECI_20_web.rus.pdf [inovacionnaya politika v podderzhku «zelenyh» tekhnologij OON N'yu-Jork i ZHeneva, 2013 god URL: https://www.unece.org/fileadmin/DAM/ceci/publications/GreenTechnology/ECE_CECI_20_web.rus.pdf]
4. Богачева О. В., Смородинов О. В. «Зеленые» облигации как важнейший инструмент финансирования «зеленых» проектов // Научно-исследовательский финансовый институт. Финансовый журнал. 2018. № 2 (30). С. 70–81 [Bogacheva O. V., Smorodinov O. V. «Zelenye» obligacii kak vazhnejshij instrument finansirovaniya «zelenyh» proektov // Nauchno-issledovatel'skij finansovyy institut. Finansovyy zhurnal. 2018. № 2 (30). S. 70–81]